

MEGATRENDIT

Tässä oppimiskokonaisuudessa tutkitaan globaalien megatrendien yhteyksiä kansainväliseen liiketoimintaan. Kokonaisuus on osa kurssia Globaalit markkinat.

SISÄLLYSLUETTELO

Robottihotelli (ankkuritehtävä)	1
Megatrendit (tavoite)	2
Megatrendien liiketoimintamahdollisuudet (johdanto)	3
Maailma kaupungistuu (aineistotehtävä)	7
Megakaupunki Tokio (aineistotehtävä)	8
Uusi teknologia luo kaupallisia mahdollisuuksia (aineistotehtävä)	9
Digitalisaatio muuttaa kilpailuasetelmia (aineistotehtävä)	13
Kiertotalous – kestävää talouskasvua (soveltava tehtävä)	14
Pure waste (aineistotehtävä)	18
Sitran yritys esimerkit (aineistotehtävä)	19
Keksi uusi kiertotalousyritys! (soveltava tehtävä)	20
Megatrendit (arviointi)	21

MEGATRENDIT

ANKKURI TEHTÄVÄ

Globaalit markkinat

LV. 2019–2020

Oppimateriaalien sisältöjä päivitetään lukuvuosittain. Muistathan ladata aina uusimman materiaalin saadaksesi ajankohtaisimmat oppimateriaalit.

Lisätietoja saat lähettämällä sähköpostia osoitteeseen:

bisneskurssit@tat.fi

ROBOTTIHOTELLI

Nousevat uudet teknologiat ovat yksi talouteen vaikuttavista megatrendeistä. Seuraavassa tehtävässä syvennymme siihen, miten robotisaatiota hyödynnetään kaupallisesti asiakaspalvelussa.

TEHTÄVÄ:

1. Tutustu oheiseen lähteeseen Japanin robottihotellista.
2. Keksi sen jälkeen jokin toinen asiakaspalveluun perustuva ala, jossa robotteja voisi hyödyntää.
3. Mitä eri toimintoja alan palvelussa voisi robotisoida?

VIDEO: The Guardian: Japan's robot hotel: a dinosaur at reception, a machine for room service

<https://www.theguardian.com/world/2015/jul/16/japans-robot-hotel-a-dinosaur-at-reception-a-machine-for-room-service>

MEGATRENDIT

TAVOITE

Globaalit markkinat

LV. 2019–2020

Oppimateriaalien sisältöjä päivitetään lukuvuosittain.

Muistathan ladata aina uusimman materiaalin saadaksesi ajankohtaisimmat oppimateriaalit.

Lisätietoja saat lähettämällä sähköpostia osoitteeseen:

bisneskurssit@tat.fi

TAVOITE & TUTKIMUSKYSYMYS

TAVOITE: Jakson tavoitteena on oppia hahmottamaan erityisesti liiketoimintaan vaikuttavia globaaleja megatrendejä sekä niihin liittyviä liiketoiminnallisia mahdollisuuksia. Tavoitteen saavuttaminen edellyttää, että jakson aikana kehität ja tarkennat vastausta, jonka jo alustavasti annat tässä vaiheessa seuraavaan kysymykseen. Kysymykseen palataan jakson lopussa.

TUTKIMUSKYSYMYS: ”Millaiset yritykset ja toimialat hyötyvät erityisesti globaaleista megatrendeistä?”

VASTAUSOHJE: Kuvaile lyhyesti sellaista yritystä, joka on osannut ottaa huomioon globaaleja trendejä omassa liiketoiminnassaan. Kirjoita mitä ensimmäisenä tulee mieleen, sillä tässä kartoitetaan alustavia ajatuksia, ei "oikeita" vastauksia.

MEGATRENDIT

JOHDANTO

Globaalit markkinat

LV. 2019–2020

Oppimateriaalien sisältöjä päivitetään lukuvuosittain. Muistathan ladata aina uusimman materiaalin saadaksesi ajankohtaisimmat oppimateriaalit.

Lisätietoja saat lähettämällä sähköpostia osoitteeseen:

bisneskurssit@tat.fi

MEGATRENDIEN LIIKETOIMINTAMAHDOLLISUUDET

Megatrendit ovat globaaleja muutosvoimia, joilla on laajoja yhteiskunnallisia vaikutuksia. Liiketoiminnan näkökulmasta ne sisältävät niin riskejä kuin mahdollisuuksiakin. Siksi on tärkeää olla niistä tietoinen ja löytää tapoja hyödyntää megatrendejä omassa liiketoiminnassa.

MINITEHTÄVÄ: Valitse mielestäsi yksi maailman taloutta eniten muuttava megatrendi ja perustele lyhyesti valintasi.

Kaupungistuminen

Yksi globaalin talouden megatrendejä on kaupungistuminen eli urbanisaatio. Arvioiden mukaan vuoteen 2050 mennessä 70 prosenttia maailman väestöstä asuu kaupungeissa. Kehittyvien talouksien kaupungistuminen on aikamme suurimpia globaaleja megatrendejä. Suurin muutosvauhti on Kiinassa, Etelä-Aasiassa ja Afrikassa.

Kaupungistuminen luo kasvumahdollisuuksia yrityksille, koska rakentaminen lisääntyy voimakkaasti. Rakentamisella tarkoitetaan kaikkea kaupunki-infrastruktuuria kuten kerrostaloja, julkista liikenneverkkoa, sähkö- ja vesijohtoverkkoa sekä viemäriverkostoa ja jätteiden käsittelyä. Näiden asioiden järjestäminen on helppoa ja kustannustehokasta silloin, kun asutus on tiheää.

JATKUU SEURAAVALLA SIVULLA

MEGATRENDIT

JOHDANTO

Globaalit markkinat

LV. 2019–2020

Oppimateriaalien sisältöjä päivitetään lukuvuosittain.

Muistathan ladata aina uusimman materiaalin saadaksesi ajankohtaisimmat oppimateriaalit.

Lisätietoja saat lähettämällä sähköpostia osoitteeseen:

bisneskurssit@tat.fi

Myös eri palveluja tarjoavat yritykset hyötyvät kaupungistumisesta, koska kaupungistuminen lisää voimakkaasti erilaisten palveluiden kysyntää. Palveluiden tarjonta monipuolistuu yleisen elintason nousun myötä. Kulttuuri- ja vapaa-ajan palveluiden tarjonta laajenee kaupungin kasvamisen tahdissa. Koska elintarvikkeiden siirtyminen tuotannosta ruokapöytään mutkistuu siirryttäessä maaseudulta kaupunkiin, erityisesti logistiikan ja pakkausten merkitys kaupunkimaisessa ympäristössä ja tuotantoketjussa kasvaa. Uusien markkinoiden kasvaessa kilpailu kiristyy ja yritysten täytyy toimia ja reagoida nopeasti.

Kehittyvät taloudet ovat talouskasvun keskuksia

Kehittyvien talouksien nousu on toinen vaikuttava megatrendi. Noususta seuraa valtava infrastruktuurin rakentaminen. Koska ihmiset kouluttautuvat yhä enemmän, osaaminen tulee keskittymään myös Aasiaan. Kilpailu raaka-aineista kiristyy, mikä luo painetta uusille teknologisille ratkaisuille. Kauppa keskittyy nouseviin talouksiin, jolloin niiden kulttuurit, verkostot, kielet yms. ovat entistä tärkeämpiä.

”SUURIN MUUTOSVAUHTI ON
KIINASSA, ETELÄ-AASIASSA
JA AFRIKASSA.”

JATKUU SEURAAVALLA SIVULLA

MEGATRENDIT

JOHDANTO

Globaalit markkinat

LV. 2019–2020

Oppimateriaalien sisältöjä päivitetään lukuvuosittain. Muistathan ladata aina uusimman materiaalin saadaksesi ajankohtaisimmat oppimateriaalit.

Lisätietoja saat lähettämällä sähköpostia osoitteeseen:

bisneskurssit@tat.fi

Demografiset muutokset

Ostovoimainen väestö kasvaa voimakkaasti maailmassa. Tämä luo suuria mahdollisuuksia kuluttajamarkkinoilla. Kulutusmarkkinoiden koko on pikemminkin nouseva kuin näivettyvä. Vanhusväestön huomattava osuus ohjaa kuluttamista, esimerkiksi terveysteknologian kysyntä kasvaa jatkuvasti. Vanhemman väestön tarpeet ohjaavat myös palvelujen tarjontaa. Tulee olemaan kahdenlaisia kaupunkeja. Toiset kaupungit ovat perinteisiä ja väestöltään ikääntyviä, toiset kaupungit taas kasvavia, joissa väestö on nuorempaa. Toisaalta kaupungit houkuttelevat paljon koulutettua väestöä, joka verkostoituu tehokkaasti. Tällöin edellytykset uusiin innovaatioihin kasvavat merkittävästi. Kaupungissa menestyminen edellyttää uusien asioiden oppimista ja soveltamista. Yliopistot, korkeakoulut ja tiedemaailma ovat perinteisesti olleet kaupungeissa.

Uudet teknologiat

Uudet nousevat teknologiat, kuten digitalisaatio, ovat niin ikään merkittävä megatrendi. Digitalisaation myötä kommunikaatio on nopeutunut ja helpottunut. Kaupankäynti ja verkostojen luonti teknologiaa apuna käyttäen on yhä kansainvälisempää. Asiakkailla ja yrityksillä on jatkuvasti hurja määrä tietoa saatavilla. Myös uudenlaiset teknologiset keksinnöt mullistavat markkinoita. Kaupankäynnissä yritysten kannattaa keskittyä omaan huippuosaamiseen eli niiden pitää erikoistua. Osaaminen

JATKUU SEURAAVALLA SIVULLA

MEGATRENDIT

JOHDANTO

Globaalit markkinat

LV. 2019–2020

Oppimateriaalien sisältöjä päivitetään lukuvuosittain.

Muistathan ladata aina uusimman materiaalin saadaksesi ajankohtaisimmat oppimateriaalit.

Lisätietoja saat lähettämällä sähköpostia osoitteeseen:

bisneskurssit@tat.fi

ja innovaatiot ovat avainasemassa siinä, miten uutta teknologiaa osataan hyödyntää kaupallisesti. Digitalisaation myötä kommunikaatio on nopeutunut ja helpottunut. Kaupankäynti ja verkostojen luonti teknologiaa apuna käyttäen on yhä kansainvälisempää.

Ilmastonmuutos ja luonnonvarojen niukkuus

Kasvava ymmärrys ilmastonmuutoksen vaikutuksesta hyvinvointiimme vaikuttaa talouteen nyt ja tulevaisuudessa. Mikäli haluamme pitää maapallon ihmisille elinkelpoisena, täytyy kasvihuonekaasupäästöjä vähentää rajusti. Ekonomisti Nicholas Stern kirjoitti jo vuonna 2006 raportissaan ilmastonmuutoksen olevan historian suurin markkinahäiriö, ja sen estäminen on taloudellisesti huomattavasti edullisempaa kuin seurauksista maksaminen.

Kaikki käyttämämme raaka-aineet ja energia ovat peräisin luonnosta, ja sekä uusiutumattomien että uusiutuvien luonnonvarojen rajallisuus ymmärretään nykyään entistä paremmin. Talous ei pyöri ilman luonnonvaroja, ja ympäristönäkökulmaa ei enää nähdä pelkästään arvo- ja vastuullisuuskysymyksenä. Taloudellinen hyvinvointi pyritään irrottamaan luonnonvarojen ylikulutuksesta ja sitä tavoitellaan kiertotalouden keinoin. Innovatiiviset yritykset kehittävät täysin uudenlaista liiketoimintaa torjuessaan ilmastonmuutosta uusien teknologioiden avulla.

JATKUU SEURAAVALLA SIVULLA

MEGATRENDIT

AINEISTO- TEHTÄVÄ

Globaalit markkinat

LV. 2019–2020

Oppimateriaalien sisältöjä päivitetään lukuvuosittain. Muistathan ladata aina uusimman materiaalin saadaksesi ajankohtaisimmat oppimateriaalit.

Lisätietoja saat lähettämällä sähköpostia osoitteeseen:

bisneskurssit@tat.fi

MAAILMA KAUPUNGISTUU

Seuraavassa tehtävässä tutustumme kaupungistumiseen megatrendinä ja pohdimme siihen liittyviä kaupallisia mahdollisuuksia.

TEHTÄVÄ: Pohdi nettisivun materiaalin perusteella seuraavia kysymyksiä:

1. Mitä kaupungistuminen merkitsee kansainvälisen kaupan kannalta?
2. Miten yritykset voivat hyödyntää liiketoiminnassaan kaupungistumiseen liittyviä hyviä ja huonoja asioita?
3. Missä kaupungeissa on paras ostovoiman kehitys tai talouskasvu?

Lähde: Ylen nettisivu: Maailma kaupungistuu.

<http://yle.fi/uutiset/3-7226925>

MEGATRENDIT

AINEISTO- TEHTÄVÄ

Globaalit markkinat

LV. 2019–2020

Oppimateriaalien sisältöjä päivitetään lukuvuosittain. Muistathan ladata aina uusimman materiaalin saadaksesi ajankohtaisimmat oppimateriaalit.

Lisätietoja saat lähettämällä sähköpostia osoitteeseen:

bisneskurssit@tat.fi

MEGAKAUPUNKI TOKIO

TEHTÄVÄ: Mitä kaupunkikulttuurille tyypillisiä piirteitä ja talouteen kytkeytyviä asioita videolla näkyy? Mainitse ja perustele lyhyesti vähintään kolme asiaa.

VIDEO: Megacities: Tokyo

<https://vimeo.com/18186157>

MEGATRENDIT

AINEISTO- TEHTÄVÄ

Globaalit markkinat

LV. 2019–2020

Oppimateriaalien sisältöjä päivitetään lukuvuosittain.

Muistathan ladata aina uusimman materiaalin saadaksesi ajankohtaisimmat oppimateriaalit.

Lisätietoja saat lähettämällä sähköpostia osoitteeseen:

bisneskurssit@tat.fi

UUSI TEKNOLOGIA LUO KAUPALLISIA MAHDOLLISUUKSIA

Digitalisaatio vaikuttaa hyvin voimakkaasti meidän jokaisen arkeen. Liiketoiminnan näkökulmasta se sisältää paljon mahdollisuuksia, mutta myös riskejä, jollei kehityksessä onnistuta pysymään mukana. Seuraavassa tehtävässä pääset tutustumaan erilaisiin uusiin teknologioihin ja niihin sisältyviin kaupallisiin mahdollisuuksiin. Käytä apuna oheisia lähteitä.

2010-luvulla länsimaiden kehittyneiden talouksien talouskasvu on ollut vaatimatonta verrattuna Aasian ja Etelä-Amerikan kehittyviin talouksiin. Maailmantalouden heikko tila 2010-luvulla on hidastanut Kiinan ja monien kehittyvien talouksien kasvuvauhtia, mutta ne ovat kuitenkin tarjonneet kansainvälisille yrityksille parempia mahdollisuuksia kasvuun kuin länsimaiden markkinat. Kasvunäkymiä ovat heikentäneet muun muassa raaka-ainehintojen lasku, Kiinan kasvuvauhdin hidastuminen, vaimea maailmankaupan kehitys sekä kiristyvät ulkoisen rahoituksen olosuhteet.

Raaka-aineita vievät taloudet ovat haavoittuvampia

Nousevat talouksia on monenlaisia, eivätkä näkymät ole kaikkialla yhtä synkät. Osa maista hyötyy raaka-aineiden hintojen laskusta, ja toisia piristää kehittyneiden maiden elpyminen. Raaka-ainehintojen lasku ja erityisesti öljyn hinnan romahdus ovat iskeneet voimakkaasti raaka-aineiden viennistä riippuvaisiin maihin. Kasvu on heikentynyt merkittävästi Venäjällä, Etelä-Amerikan maissa, Lähi-idässä ja useassa Afrikan maassa.

MEGATRENDIT

AINEISTO- TEHTÄVÄ

Globaalit markkinat

LV. 2019–2020

Oppimateriaalien sisältöjä päivitetään lukuvuosittain.

Muistathan ladata aina uusimman materiaalin saadaksesi ajankohtaisimmat oppimateriaalit.

Lisätietoja saat lähettämällä sähköpostia osoitteeseen:

bisneskurssit@tat.fi

Kiina talousmoottorina – kasvuvauhti silti hidastunut

Esimerkiksi Kiinan talouden kasvuvauhdin hidastuminen on luonnollinen osa maan kehitystä ja elintason nousua. Kasvun hidastuminen on yhteydessä kasvumallin muutokseen, jossa investointeihin ja tavarantuotantoon perustunut kasvu antaa tilaa kulutuskysyntään ja palveluihin nojaavalle kasvulle. Kiinan kasvun täytyy tulevaisuudessa perustua tuottavuuden kohenemiseen. Tätä tukevat voimakkaina jatkuvat kaupungistuminen ja tekninen kehitys. Kiinan kehitystä tekniikassa kuvaa hyvin se, että maa on jo pari vuotta ollut maailman suurin teollisuusrobottien ostaja, vaikka robottien määrä työntekijää kohden on vielä pieni.

Kiinan ja muiden kehittyvien talouksien trendinä tulee olemaan talouskasvun hidastuminen. Samalla kehittyvien talouksien osuus koko maailman tuotannosta on ja tulee olemaan merkittävä. Yli 80 prosenttia maailman väestöstä elää kehittyvissä talouksissa. Kehittyvät taloudet käyvät lisäksi läpi perinpohjaista murrosta, jonka vuoksi urbanisoituminen on useissa niistä nopeaa ja muuttoliike maaseudulta kaupunkiin erittäin voimakasta.

Talouden painopiste muuttuu kehittyvissä talouksissa

Kun kaupungistuminen lisää rakentamista ja siten taloudellinen vaurastuminen lisääntyy, kehittyvien talouksien talous alkaa vähitellen painottua kulutushyödykkeisiin.

JATKUU SEURAAVALLA SIVULLA

MEGATRENDIT

AINEISTO- TEHTÄVÄ

Globaalit markkinat

LV. 2019–2020

Oppimateriaalien sisältöjä päivitetään lukuvuosittain. Muistathan ladata aina uusimman materiaalin saadaksesi ajankohtaisimmat oppimateriaalit.

Lisätietoja saat lähettämällä sähköpostia osoitteeseen:

bisneskurssit@tat.fi

Kulutushyödykkeiden kysyntä taas kohdistuu aiempaa enemmän korkeasti jalostettuihin tuotteisiin. Kehittyvät taloudet ovat siten laaja markkina-alue kulutushyödykkeissä. Samalla kehittyvät taloudet pystyvät investoimaan yhä enemmän koulutukseen ja osaamiseen, mikä tarkoittaa kilpailun kiristymistä globaaleilla markkinoilla.

Vaikka kehittyvien talouksien kasvu hidastuu, niiden osuus nousee silti maailmantaloudessa länsimaiden rinnalle ja ohi. Toisaalta ennustusten tekeminen on haasteellista. Monet tutkijat ovat asiasta keskenään hyvin erimielisiä.

MEGATRENDIT

AINEISTO- TEHTÄVÄ

Globaalit markkinat

LV. 2019–2020

Oppimateriaalien sisältöjä päivitetään lukuvuosittain. Muistathan ladata aina uusimman materiaalin saadaksesi ajankohtaisimmat oppimateriaalit.

Lisätietoja saat lähettämällä sähköpostia osoitteeseen:

bisneskurssit@tat.fi

TEHTÄVÄ:

1. Valitse yksi nouseva teknologia ja tee siitä yhteenveto, jossa käsittelet seuraavia kysymyksiä:
 - a) Miten kyseistä teknologiaa on jo käytetty liiketoiminnassa?
 - b) Mitä uusia liiketoimintamahdollisuuksia valitsemasi teknologia voi avata?
2. Miten teknologian kehitys liittyy luovaan tuhoon?
3. Mitkä alat nykyään ovat teknologisen kehityksen seurauksena luovan tuhon ”käsissä”?

Käytä apuna alla olevia lähteitä.

LÄHTEET:

Yle.fi:

http://yle.fi/uutiset/nama_muuttavat_eniten_elamaamme_tulevaisuuden_10_tarkeinta_teknologiaa/9144228

Video:

https://www.youtube.com/watch?time_continue=3&v=lalek5MQ6Hs

MEGATRENDIT

AINEISTO- TEHTÄVÄ

Globaalit markkinat

LV. 2019–2020

Oppimateriaalien sisältöjä päivitetään lukuvuosittain. Muistathan ladata aina uusimman materiaalin saadaksesi ajankohtaisimmat oppimateriaalit.

Lisätietoja saat lähettämällä sähköpostia osoitteeseen:

bisneskurssit@tat.fi

DIGITALISAATIO MUUTTAA KILPAILUASETELMIA

Kansainvälisesti toimivan konsulttiyhtiö McKinsey & Companyn artikkelissa puhutaan digitalisaation vaikutuksista kilpailuun kansainvälisessä liiketoiminnassa. Yritysten näkökulmasta digitalisaatio on sekä uhka että mahdollisuus. Lue artikkeli ja vastaa tehtävään sen pohjalta.

Lähde: McKinsey & Co; Strategic principles for competing in the digital age

<http://www.mckinsey.com/business-functions/strategy-and-corporate-finance/our-insights/strategic-principles-for-competing-in-the-digital-age>

TEHTÄVÄ:

Mitä asioita kansainvälisesti menestyvän yrityksen täytyy huomioida digitalisaation aikakaudella?

MEGATRENDIT

SOVELTAVA TEHTÄVÄ

Globaalit markkinat

LV. 2019–2020

Oppimateriaalien sisältöjä päivitetään lukuvuosittain.

Muistathan ladata aina uusimman materiaalin saadaksesi ajankohtaisimmat oppimateriaalit.

Lisätietoja saat lähettämällä sähköpostia osoitteeseen:

bisneskurssit@tat.fi

KIERTOTALOUS – KESTÄVÄÄ TALOUSKASVUA

Seuraavaksi tutustumme kiertotalouteen, jossa raaka-aineet, energia ja tuotteet sekä niihin liittyvä arvo pyritään säilyttämään tai niitä pyritään jopa kasvattamaan talouden kierrossa mahdollisimman pitkään. Kiertotalous ei ole pelkästään kierrätystä ja uusiokäyttöä, sillä siihen liittyy paljon muitakin liiketoiminnallisia malleja ja mahdollisuuksia. Tutustu lähteisiin ja vastaa sen jälkeen tehtävään.

Kaupungistuminen, uudet teknologiat sekä huoli ilmastonmuutoksen haitoista ja luonnonvarojen niukkuudesta muuttavat taloutta. Nykyinen talous perustuu lineaariseen malliin, jossa tavarat tuotetaan, käytetään ja heitetään pois. Jonkin verran materiaalia jo kierrätetään, mutta suurta osaa tuotteista ei ole suunniteltu uudelleenkäyttöä varten.

Nykytalous on tuhlailevaa. Raaka-aineita hukataan, materiaalit eivät kierrä ja energia tuotetaan uusiutumattomilla energianlähteillä. Sekä uusiutuvia että uusiutumattomia luonnonvaroja on rajallinen määrä, joten ne kannattaa hyödyntää mahdollisimman järkevästi. Valmistamme asioita, jotka ovat suuren osan ajastaan käyttämättöminä, kuten vaikkapa yksityisautot ja toimistot. Ruoasta hukataan ketjun eri vaiheissa jopa kolmannes. Lisäksi yritykset taiteilevat raaka-aineisiin ja hyödykkeisiin liittyvien riskien kanssa: hintojen vaihtelua on vaikea ennustaa ja monia neitseellisiä raaka-aineita saadaan vain muutamilta seuduilta. Esimerkiksi noin puolet vuosittain käytettävästä koboltista tuotetaan Kongon demokraattisessa tasavallassa. Koboltti on yksi kännykän akkujen raaka-aineista. Poliittiset konfliktit tai luonnonkatastrofit voivat hankaloittaa tietyn raaka-aineen saantia.

JATKUU SEURAAVALLA SIVULLA

MEGATRENDIT

SOVELTAVA TEHTÄVÄ

Globaalit markkinat

LV. 2019–2020

Oppimateriaalien sisältöjä päivitetään lukuvuosittain. Muistathan ladata aina uusimman materiaalin saadaksesi ajankohtaisimmat oppimateriaalit.

Lisätietoja saat lähettämällä sähköpostia osoitteeseen:

bisneskurssit@tat.fi

Ympäristöongelmat johtuvat usein siitä, että yritys ei maksa kaikkia sen toiminnan haitallisia ulkoisvaikutuksia. Esimerkiksi dieselmoottorit tuottavat ilmakehään pienhiukkasia, jotka sairastuttavat ihmisiä. Sairauksien aiheuttamat kustannukset jäävät kuitenkin joko yhteiskunnan tai sairastuneiden itsensä maksettavaksi. Näin ollen yhteiskunnan voi olla järkevä tiukentaa sääntelyä ja asettaa esimerkiksi päästörajaja. Erilaisten ympäristölakien ja -verojen määrä onkin viime vuosina kasvanut, ja yritysten on otettava ne huomioon toiminnassaan. Kaikki edellä mainitut seikat ohjaavat systeemiseen muutokseen, joka tunnetaan kiertotaloutena.

Taloukasvua ilman ylikulutusta

Kiertotaloudella tarkoitetaan sitä, että kerran käyttöön otettu raaka-aine tai energia säilytetään talouden kierrossa mahdollisimman pitkään niin, että sen arvo säilyy tai jopa kasvaa. Ideaalitulanteessa jätettä ei synny lainkaan, vaan tuotannon sivuvirrat eli ylijäämäraaka-aineet ja loppuun käytetyt tuotteet ovat raaka-ainetta johonkin uuteen.

Esimerkiksi UPM valmistaa liimaa puun ligniinistä, joka on sellunvalmistuksen sivuvirta. Kiertotaloudella pyritään resurssien kestävään käyttöön ja irrottamaan taloudellinen hyvinvointi luonnonvarojen ylikulutuksesta. Kiertotaloudessa piilee valtava liiketoimintapotentialiaali. Ketterästi strategiaansa ja toimintaansa muuttavat yritykset saavat etulyöntiaseman, koska luonnonvarojen rajallisuus vaikuttaa kaikkien toimiin. Suomessa kiertotaloutta edistää muun muassa Suomen itsenäisyyden juhlarahasto Sitra, joka organisoii erilaisia kiertotalouden kokeiluja ja kehitysohjelmia yhdessä yritysten kanssa. Sitra on arvioinut, että vuoteen 2030 mennessä kiertotalouden arvonlisä Suomen kansantalouteen on kolme miljardia euroa vuosittain.

JATKUUS SEURAAVALLA SIVULLA

MEGATRENDIT

SOVELTAVA TEHTÄVÄ

Globaalit markkinat

LV. 2019–2020

Oppimateriaalien sisältöjä päivitetään lukuvuosittain.

Muistathan ladata aina uusimman materiaalin saadaksesi ajankohtaisimmat oppimateriaalit.

Lisätietoja saat lähettämällä sähköpostia osoitteeseen:

bisneskurssit@tat.fi

KIERTOTALOUDEN LIKETOIMINTAMALLIT

Palvelun tarjoaminen tuotteen sijaan

Yritykset voivat tarjota tuotteiden sijaan palveluita. Näitä ovat esimerkiksi toimistoihin vuokrattavat vaihtomatot tai valaistus. Moni saattaa vuokrata juhlapuvun, mutta yhtä lailla yritys voi tarjota kuukausijäsenyyttä vaatelainaamosta. Käyttäjän ei tarvitse sitoa suuria pääomia harvoin tarvitsemiinsa tuotteisiin tai saa tyydytettyä vaihtelunhaluaan, ja yrityksen kannattaa tehdä tuotteista mahdollisimman pitkäikäisiä ja helposti huollettavia. Lisäksi palvelua tarjoava yritys pystyy ohjaamaan loppuun käytetyn tuotteen jatkohyödynnettäväksi. Yritys voi myös myydä lisäpalveluja, kuten vaikka toimistokalusteiden ohella työhyvinvointia tai pukeutumisneuvoja vaatteiden lisäksi. Palveluita kuten ryhmäliikuntatunteja voidaan tarjota myös virtuaalisesti.

Tuotteen elinkaaren pidentäminen

Liiketoimintaa syntyy tuotteiden huoltamisen, päivittämisen, korjaamisen ja jälleenmyynnin pariin.

Jakaminen

Kaikkea ei tarvitse eikä kannata omistaa yksin. Yritykset ja kuluttajat voivat omistaa asioita yhdessä tai jakaa niitä toisilleen. Digitaalisuuden myötä syntyy toimivia jakamisalustoja.

Uudet ja uusiutuvat materiaalit ja energia

Fossiilisten ja muiden uusiutumattomien luonnonvarojen sijaan kehitetään uusia materiaaleja, joka ovat uusiutuvia ja kierrätettäviä. Biologiset materiaalit ovat myrkyttömiä ja voidaan tarvittaessa palauttaa luontoon. Tekniset materiaalit voidaan erottaa käytön jälkeen uudelleen hyödynnettäviksi.

JATKUU SEURAAVALLA SIVULLA

MEGATRENDIT

SOVELTAVA TEHTÄVÄ

Globaalit markkinat

LV. 2019–2020

Oppimateriaalien sisältöjä päivitetään lukuvuosittain. Muistathan ladata aina uusimman materiaalin saadaksesi ajankohtaisimmat oppimateriaalit.

Lisätietoja saat lähettämällä sähköpostia osoitteeseen:

bisneskurssit@tat.fi

Kierrätys, ravinnekierto

Kiertotalous on paljon muutakin kuin kierrätystä, mutta valtaviin jätemäärien vuoksi sekin on edelleen tärkeää. Kierrätyspaperi- tai lasi on kaikille tuttua, ja paristojen sisältämä sinkki ja mangaani voidaan uusiokäyttää maataloudessa lannoitteena. Myös maatalouden ravinnekierrossa on suuri liiketoimintapotentiaali.

Tuote- ja palvelusuunnittelu

Resurssien niukkuus pakottaa yritykset suunnittelemaan toiminnat entistä huolellisemmin, ja se luo uutta liiketoimintaa. Toimiva logistiikka on kaiken a ja o. Raaka-aineen hankinta, tuotteen valmistaminen ja käyttäjälle saaminen, käyttäminen ja käytöstä poistaminen sekä raaka-aineen uudelleen käyttö suunnitellaan ja optimoidaan etukäteen.

**“THE GOODS OF TODAY ARE THE
RESOURCES OF TOMORROW.”**

Prof. Walter Stahel

MEGATRENDIT

AINEISTO- TEHTÄVÄ

Globaalit markkinat

LV. 2019–2020

Oppimateriaalien sisältöjä päivitetään lukuvuosittain.

Muistathan ladata aina uusimman materiaalin saadaksesi ajankohtaisimmat oppimateriaalit.

Lisätietoja saat lähettämällä sähköpostia osoitteeseen:

bisneskurssit@tat.fi

PURE WASTE

Seuraavassa tehtävässä opimme esimerkin kautta, miten kiertotalous näkyy suomalaisyrityksen toiminnassa. Tutustu lähteeseen ja vastaa sen pohjalta tehtävään.

LÄHDE: <http://purewastetextiles.com/>

TEHTÄVÄ:

1. Kerro lyhyesti, mitä Pure Waste tekee.
2. Mitä ongelmia Pure Waste toiminnallaan yrittää ratkaista?
3. Mitä kiertotalouden elementtejä Pure Wasten toiminnassa on?

MEGATRENDIT

AINEISTO- TEHTÄVÄ

Globaalit markkinat

LV. 2019–2020

Oppimateriaalien sisältöjä päivitetään lukuvuosittain. Muistathan ladata aina uusimman materiaalin saadaksesi ajankohtaisimmat oppimateriaalit.

Lisätietoja saat lähettämällä sähköpostia osoitteeseen:

bisneskurssit@tat.fi

SITRAN YRITYSESIMERKIT

Tutustu Sitran laatimaan listaan kiertotalouden kiinnostavimmista yrityksistä ja vastaa sen jälkeen tehtävään.

Lähde: Sitra; Kiertotalouden kiinnostavimmat

<https://www.sitra.fi/hankkeet/kiertotalouden-kiinnostavimmat/#yritysesimerkit>

TEHTÄVÄ:

1. Valitse Sitran listalta mielestäsi kiinnostavin yritys ja vastaa seuraaviin kysymyksiin.
2. Mitä yritys tekee? Mikä on sen ansaintamalli? Ketkä ovat sen asiakkaita?
3. Mitä kiertotalouden liiketoimintamallia se hyödyntää?
4. Mitkä ovat mielestäsi yrityksen vahvuudet ja haasteet?

MEGATRENDIT

SOVELTAVA TEHTÄVÄ

Globaalit markkinat

LV. 2019–2020

Oppimateriaalien sisältöjä päivitetään lukuvuosittain. Muistathan ladata aina uusimman materiaalin saadaksesi ajankohtaisimmat oppimateriaalit.

Lisätietoja saat lähettämällä sähköpostia osoitteeseen:

bisneskurssit@tat.fi

KEKSI UUSI KIERTOTALOUSYRITYS!!

Seuraavaksi tehtävänä on suunnitella uusi liikeidea kiertotalouden periaatteita hyödyntäen. Tutustu ensin lähdemateriaaliin alla olevan linkin kautta.

LÄHDE: Ellen MacArthur Foundationin video

Re-thinking Progress: The Circular Economy.

<https://www.youtube.com/watch?v=dJMWnVQUUc>

TEHTÄVÄ:

Ideoi jokin uusi tuote tai palvelu, joka perustuu yhteen tai useampaan kiertotalouden liiketoimintamalliin.

VASTAUSOHJE: Yritä keksiä mahdollisimman tuore, uusi idea. Esittele yrityksesi ja sen ansaintamalli. Mitä kiertotalouden liiketoimintamalleja yritys hyödyntää? Mitä resursseja tai luonnonvaroja yrityksen toiminta säästää ja millä tavalla?

MEGATRENDIT

ARVIOINTI

Globaalit markkinat

LV. 2019–2020

Oppimateriaalien sisältöjä päivitetään lukuvuosittain. Muistathan ladata aina uusimman materiaalin saadaksesi ajankohtaisimmat oppimateriaalit.

Lisätietoja saat lähettämällä sähköpostia osoitteeseen:

bisneskurssit@tat.fi

MEGATRENDIT – ARVIOINTI

Lopussa vastaa vielä ytimekkäästi alun tavoitteessa esitettyyn tutkimuskysymyksen. Muotoile vastauksesi kuitenkin myös harkiten, sillä siitä ilmenee, missä määrin olet saavuttanut päättyvän jakson oppimistavoitteen.

Mitä opin ja oivalsin?

TUTKIMUSKYSYMYS:

Miten yritykset voivat hyödyntää globaaleja megatrendejä liiketoiminnassaan?

VASTAUSOHJEET: Kirjoita vastauksesi esittelemällä kolme konkreettista esimerkkiä siitä, miten yritykset voivat liiketoiminnassaan hyödyntää megatrendejä. Hyödynnä vastauksessasi monipuolisesti jakson aikana oppimiasi asioita!